

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po postu za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVII.

V Ljubljani, 28. kimovca 1894.

List 39.

Starši, blagoslavljajte otroke, delavci svoje delo!

Vi ljubi starši, ne pozabite blagoslavljati dragih otročičev in otrok: če večkrat, bolje je. Blagosloviš ga, če storiš čez-nj križ na čelu, na ustih in na persih (na sercu).

Pred vsako sv. spovedjo naj otroci prosijo stariše odpuščenja in blagoslova, predno prosijo blagoslova in odveze od božjega namestnika v spovednici.

Na dan prvega sv. Obhajila, ko gredo v slovesnem sprevodu v cerkev, kjer bodo prejeli samega Jezusa, in z Njim tudi največji blagoslov, naj prosijo doma od staršev blagoslova.

Predno stopi sin ali hči v zakon, t. j. predno prejme zakrament sv. zakona, naj prosi doma od staršev blagoslova.

Ako se odloči otrok za samostan, potrebuje očetovega in materinega blagoslova.

Predno nastopi kako daljše potovanje, predno gre od doma v šolo, po počitnicah, predno stopi v težavni vojaški stan, ali predno se loti kakega važnega dela, — naj dobi od staršev blagoslov.

Starši, blagoslovite otroke na smertni postelji, ko jemljete od njih slovó. Verujte mi, da besede in blagoslov umirajočega očeta ali matere, sinu ali hčeri ne bodo zginile nikdar iz spomina, obvarovale pa otroka marsikterega greha.

„Vi morda niste premožni,“ pravi sv. Ambrož, „in ne bodete mogli otrokom bogastva zapustiti; ali eno jim morete dati, to je blagoslov: saj je veliko boljše imeti blagoslov, kakor še toliko bogastvo!“

Očetje, matere, blagoslavljajte vsak dan otroke, posebno dandanes, ko grozi brezbožni socializem vse vezi med otroci in starši preter-

gati in si šteje še v zaslugo, ko očeta poniža pod sina, in ko stori, da materin nauk nima več veljave pri sinu. O starši, in zlasti vi očetje, ne dajte si vzeti krone in časti gospodarske v svoji družini, in da si to zabranite, blagoslavljajte otroke, da ostanejo verni, poslušni, vam pokorni. (Po Pilgerji.)

Gospodarji, delavci, učeniki, blagoslovite svoje delo, blagoslovite svoje polja. Poznal sem skerbno gospodinjjo, ki je večkrat križe delala čez svoje njive in polja, da bi jih Bog blagoslovil in varoval hude ure. Učenci, blagoslovite s križem knjige in pismena dela pred začetkom učenja.

Utrujeni terpini, hudo skušani reveži, blagoslovite z blagoslovljeno vodo ali s križem svoje počivališče, da ne bodete čez noč Boga žalili.

„Blagoslov Boga vsegamogočnega naj se izlija na nas in vedno pri nas ostani! Amen.“

Otrok Previdnosti

ali

vijolica priserčne hvaležnosti

na grob mojega rednika slavnega spomina, papeža Pija IX.

IX.

V Italijo in zopet na Tirolsko.

Bil sem 40 let star; 21 let preživel sem na tujem, zunaj Italije. Tukaj imajo postavo, da se mladenči, ki so se odtegnili vojaštvu še pred novačenjem, ne versté po svoji vernitvi v vojsko, ako so postali stari 40 lét. Ker je dal kralj Humbert v tej zadevi še pomiloščenje, smel sem se v domovino verniti, oglasiti pa sem se moral pri najbližjem vojaškem vodstvu. To storil sem v Florenci; lepo so me sprejeli ter izpustili iz vojaške službe. Iz Florence podal sem se v Rim, kamor sem 26. vel. travna 1891 dospel ter ostal do 1. mal. serpana. Pri „sv. Petru v verigah“

smo se zopet veselo videli s starimi znanci. Svojo ljubo mater obiskaval sem vsak dan; pri tem čutil pa sem v srcu vedno notranjo boleost, ker je bilo zastoj vse moje prizadevanje spreobrniti jo. Večkrat govoril sem z njo s solznimi očmi in z detinsko ljubeznijo; odgovarjala pa mi je, da je prestara, da ima še osem otrok, ki bi bili gotovo hudi in jezni, ko bi prestopila v drugo vero! — O božje Jezusovo Serce! Ti vse premoreš, prosim Te, podari njej, ki mi je dala zemeljsko življenje, duhovno življenje, milost spreobrnjenja. Vsekako na Te zaupam!

Moja mati je zelo pobožna — v svoji veri; moli veliko in zaupa na Boga, ter večkrat o njem govori. Ima priserčno ljubezen do svojih otrok, posebno do mene, zavoljo kterega je toliko terpela in jokala. Tudi moje tri sestre so pobožne in veliko molijo; moji peteri bratje pa so, žali da, preveč navzeti sedanjega časovnega duha. Med tem, ko sem bil v Rimu pridigal sem enkrat v cerkvi sv. Praksede; tudi moja mati bila je pričujoča; pridiga pa ji vendar ni segla v serce. Peljal sem svojo ljubljeno mater nekega dne v cerkev sv. Petra, naznanil ji blagoslov papežev i. t. d.; vse pa je bilo zastoj. Moral sem veliko terpeti, posebno zato, ker so se bratje vedno zoperstavliali mojim prizadevam. In zraven še pogled mojih dvanajsternih vnukov! Te male stvarce! Kako mučno je zame, ko vidim da se vzgajajo v zmoti! Kako rad bi vse, še celo življenje daroval, da bi spreobrnili le jednega svojcev, posebno ljubo mater! Prosim vse pobožne bralce, naj prav goreče molijo za njih spreobrnjenje.

Mesca vel. travna bil sem zaslišan v Madridu pri Nj. Veličanstvu, španjski kraljici. Ko je čula, da odidem kmalu v Italijo ter obiščem tudi Rim, dala mi je skrivno, važno naročilo do Nj. Svetosti papeža Leona XIII. Vse opravil sem takoj po prihodu v Rim. Sv. Oče sprejeli so me po svoji maši, pri kateri sem bil pričujoč, prav prijazno v svojo tajno delavsko sobo. Ko sem jih klečč s poljubom na nogo pozdravil, povedal sem jim prošnjo španjske kraljice; poslušali so pazljivo ter obljubili, da bodo po moči uslišali prošnjo pobožne vladarice. Ko sem sv. Očeta prosil za blagoslov za mater in sestre, poprašali so milostno za moje razmere ter blagoslovili vso družino.

V Rimu obiskal sem mnogo svetišč in cerkvá, se vé, da tudi cerkev „Sv. Lorenca zunaj mesta“ (S. Lorenzo extra muros), v kateri počivajo moj iskreno ljubljene rednik, slavnega spomina. Pij IX. Katoliški svét postavil jim je prav lep spominek. Klečal sem ob njih grobu, popolnoma zamišljen v otročji hvaležnosti. Molil sem k njim in ne za njih; kajti gotovo dosegli so že svojo prelepo krono v nebesih. Pij, slavnega spomina! prosite zame in za mojo družino!

Bil sem tudi v Panteonu. Tu je drugi grob, grob kralja Viktor Emanuela. Kako pušto in prazno je vse tukaj! Še križa ni — samo venci streliščnih družb in liberalnih zadrug nahajajo se na grobu! In zgoraj napis: „Al Padre della Patria.“ Podal sem se k presv. Zakramentu ter molil očenaš, da se Bog usmili nesrečnega kralja.

V Rimu obiskal sem tudi zavod za katehumene (novospreobrnjenca), kjer sem bil najprej katoliško vzgojen. Takratni vodja Henrik Sarra ni več živel; našel pa sem v svoje veselje še nekaj starih sestrá (Soure del Sacro Cuore), ki so me pred 33imi leti vzgojevale.

Ker sem se moral iz Rima kmalu zopet verniti na Španjsko, sprosil sem si od prečast. redovnega višjega Santini-ja dovoljenje, da potujem čez Modeno, Verono, Milan, Genova itd. V Modeni so moje sestre, kterih že 33 let nisem videl. Te in njih možje so me prijazno sprejeli ter želeli me enkrat slišati kot pridigarja, ker sem sklenil, nekaj dni pri njih ostati. Ker je bil preč. g. nadškof. msgr. Karol Borgognioni, kterega sem obiskal, s tem popolnoma zadovoljen, stopil sem na prižnico ter govoril o „resnici katoliške Cerkve.“ Pri pridigi niso bili le moji sorodniki navzoči, temveč še mnogo družih judov. Hvalili so mojo pridigo, vendar pa vsi ostali v svoji zaslepljenosti. — Gosp. redovni višji mi je z največjim veseljem tudi dovolil, da smém iz Verone obiskati priljubljeni mi Briksen in Neustift Dvanajstega malega serpana 1891, ob devetih zvečer, dospel sem v Briksen; gosp. vodja Mitterutzner pričakoval me je na kolodvoru, se zelo veselil, da me čez 10 let zopet enkrat vidi, ob enem pa me tudi pomiloval, ker sem bil tako bolehen videti. V resnici bilo je moje telesno stanje revno. Imel sem, gotovo zaradi nepretergane razburjenosti v Italiji, bolečine v živcih in želodcu, tako, da sem mogel perve dni vživati le nekoliko mleka in juhe. Dobri g. vodja sklenil bil je pred mojim prihodom v Briksen, vravnati z menoj popotvanje ter ob enem nabirati tudi nekaj za mojo cerkev Jezusovega Serca. Jaz seveda nisem mogel bolan popotovati, ozdravel pa sem vendar v Briksnu, če ne popolnoma, pa vsaj precej dobro in sicer s tem, da sem se zdravil z vodo. Nahaja se namreč v Briksnu zdravišče, vrejeno po načertu slovečega župnika Bošt. Kneipp-a, pod vodstvom g. zdravnika dr. Otona pl. Guggenberg-a 17. mal. serpana sem se pričel zdraviti ter nadaljeval zdravljenje — z prav majhnim odmorom — do 12. listopada. Veliko mi je voda koristila; vendar pa se moje večletno terpljenje ni moglo v štirih mescih popolnoma popraviti.

(Konec nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Dve vse hvale vredni novi društvi.) Dve novi društvi ste vstali poslednji čas, kterih se mora vsa Slovenija po pravici veseliti, to je: na Dunaju „Danica“, in v Ljubljani „Slovensko katoliško delavsko društvo.“ Dunajsko društvo se je moralo dolgo časa boriti, predno je beli dan zagledalo; za ljubljansko je bil zrak že nekako bolj očiščen in je kar, kakor jutranje solnce nenadoma prisijalo ter se z veliko naglico tako krepko razširilo, da je že zdaj proticerkvene socialiste, djal bi, v kot potisnilo. Obé društvi ste silo zaželjeni in našemu mračnemu času, kakor svitli zvezdi prisvetili in dobro-došli. Naj o njima nekoliko bolj natanko poročimo, da vidijo Slovenci, kako blagi in vseskozi pošteni so njuni nameni.

A. Slovensko katoliško akademiško društvo „Danica“ ima sedež na Dunaju. Znamnje mu je belomodro-rudeč trak z zlatim napisom „Danica“ v modrem polju; geslo pa: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Namen ima: krepiti ter poživljati med svojimi člani versko in narodno zavest; dalje znanost in družbeno življenje. Sredstva k temu so: vterjevanje verskega prepričanja med člani; vdeleževanje

pri cerkvenih svečanostih; društvena knjižnica in čitalnica; učni in leposlovnj pouki in govori, petje, shodi; odločno odbitje vsakterega dvoboja; denarna sredstva, ki se pridobivajo z doneski članov in z darovi

Člani 1) izvršujoči so, a) redni in b) starešinski; neizvršujoči: a) podporniki, b) vstanovniki, c) častni člani. Redni člani smejo biti samo katoliško misleči slovenski slušatelji dunajskih visokih šol; starešine morejo postati akademiško izobraženi Slovenci katoliškega mišljenja, kedar ne morejo biti več redni člani društva; podporniki so, kateri pospešujejo društvene namene in plačujejo vsaj po 2 kroni na leto; vstanovniki pa so, ki plačujejo enkrat za vselej 30 kron za društvene namene. Častni člani smejo se imenovati možje, ki si pridobé posebnih zaslug za katoliško stvar, za slovenski narod, ali za društvo samo.

B. „Slovensko katoliško delavsko društvo“ ima sedež v Ljubljani in razteza svojo delavnost po Kranjskem. Njegov namen je: odvracati vedno bolj rastečo revščino delavskega stanú; skerbeti delavcem za varstvo in za zboljšanje njih gmotnega in duševnega stanja. V dosego svojega namena napravlja shode in poduke v znanstveno-gospodarskih in političnih tvarinah, večerne vedrila, razdeljuje podučne spise, in podpira po zmóžnosti svoje združbenike.

Udje so redni, podporni in častni. Redni ud mora biti vsak kerščanski delavec, ki plača 25 kr. vpisnine in se zaveže plačevati, redno plačevati mesečnino, braniti in pospeševati društvene namene. Podporni ud je vsak, ki plačuje najmanj 1 gld. na leto, ali pa na enkrat 25 gld. enkrat za vselej.

Ud postane, ko se oglasi pri društvenem vodstvu in ga odbor sprejme. Če koga ne sprejme, mu ni treba naznanjati vzrokov. Udje, ki ne plačajo udnine skozi 3 mesce zaporedoma, so izločeni iz družbe, razven, če so bolni. Častne ude imenuje občni zbor take, ki so si pridobili posebnih zaslug za društvo.

Redni udje imajo pravico vdeleževati se shodov, voliti in voljeni biti; za podporo prositi pa le, če je kdo ud že šest mescev. Podporni in častni udje nimajo pravice do podpore. Svoje troške poravnava društvo z vpisninami, z mesečnino družbenikov (ktere znesek je po 20 kr. za ude), z plačami podpornikov, darili itd.

Odbor 10terih udov vodi društvo, ktere voli občni zbor, ob enem z namestniki. Snide se odbor saj po enkrat na mesec. Odbor sprejemlje in izločuje ude; voli predsednika, namestnika in druge odbor-nike, podaja letne račune, oskerbljuje premoženje.

Predsednik, ali namestnik, zastopa društvo v vseh slučajih, zveršuje sklepe, predseduje sejam, parlamentarično vodi razprave, sklicuje občni zbor vsako leto pred koncem prosenca.

Občni zbor sklepa premembe pravil, kakor tudi o slučajnem razdruženji, o letnem poročilu itd.

Ako vstanejo prepiri, jih vravnava odbor peterih udov, ki jih veljavno voli za to sklicani občni zbor. Razdruži se društvo, ako to sklene občni zbor z dvetretjinsko večino glasov.

Obé društvi tedaj ste prav lepi, koristni, na katoliški podlagi, ter vsak z dobro vestjo pristopi k njima, ko pa s pristopom v kako laži-liberalno, auarhističko društvo izdá in prodá svojo

vero, svojo vest in svojo dušo, zraven tega pa tudi v časnih rečéh lahko zabrede v naj večí zadrege. živi v vednem strahu in nepokoju, pokoplje sebe ali tudi družino seboj v nezmérno nesrečo. Torej Slovenci, ako hočete sebi in svojim časno in večno srečo, pristopajte le samo v katoliške družbe; nikoli pa ne v liberalne, zoper-verske, prekucijske družbe!

Z Iga. (Božja pot na Kureščeku) Oznani, ljuba Danica, veselje, katero je Iška fara obhajala minulo angeljsko nedeljo. Blagoslovila se je zala in na novo popravljena cerkev Matere Božje, kraljice mirú, na visokem Kureščeku, blagi hčeri matrne farne cerkve na Igu. Na visokem hribu sozidana ta cerkvica je od hudega vremena že veliko terpela, sinja starost jo je oslabila, stolp in streha sta žalostno pričala, da tukaj na svetu vse razpada; a sedaj stoji Marijina cerkev kot lepa nevesta Kristusova, vsa znotraj in zunaj popolnoma prenovljena, in oznanuje čast, veselje in zahvalo vsem bližnjim in daljnim dobrotnikom njenim. Kako veselo smo pričakovali dneva, da se bo blagoslovila prenovljena hiša Božja in lepa podoba naše ljube Gospé presv. Serca v novi bližnji kapelici. Spolnile so se nam te priserčne želje na angeljsko nedeljo. Komaj se ta veseli dan zazná, že pokajo topiči, romajo množice vernih od blizo in daleč po hribu, vse je živo ljudi okoli Marijine cerkvice. Okoli 10. ure pridejo prečast gospod župnik Jakob Dolenc s svojim bratrancem blag. gospodom c. kr. okrajnim glavarjem iz Velikovca, ki so pri njih na počitnicah, in še z nekaterimi gospodi iz Ljubljane na stermi in visoki hrib. Najprej so preč. gospod župnik v prisotnosti še dveh drugih gospodov duhovnikov blagoslovili prenovljeni altar in krasno solio Marijino; po opravljeni cerkveni molitvi so pa pevci in pevke zapeli lepo pesem Mariji, Kraljici mirú na čast. Nato stopijo preč. gospod župnik na leco, govoré v lepi besedi o Mariji, kraljici angeljev, katero je zlasti njena ponižnost v kraljevo čast nad angelje poveljčala, ter so jo prosili, naj nam izprosi pri Jezusu potrebno luč, da najdemo ponižnost, pravo pot do njene časti in do našega zveličanja. Ti nauki so segali tako globoko v serce poslušavcem, da smo videli marsikatero oko plavati v solzah. Pohvalili so tudi vse dobrotnike novo popravljene cerkve, in so se jim za vse darove dostojno zahvalili; resnična volja in združena edinost veliko premore in je do-gnala to blago delo. Rekli so dalje, da Bog je zapisal njih darove v zlate bukve in jih bo na dan smerti obilno povernil. Po pridigi je bila peta sv. maša katero so opravili čast. gospod Boštjan Čebašek, in nato darovanje.

Po službi božji smo ogledali s hribčka brez števila cerkev, ki kakor bele rože s črnimi in rudečimi kapicami po hribih in na ravnem, med hišami in na samem, v logih in po stermih gorah naproti bliščé. V resnici, krasen razgled je z visocega Kureščeka. Te brezštevilne cerkve nam glasno oznanujejo veselo resnico, da smo na kerščanski zemlji, da smo otroci prave cerkve, ki kaže svojim vernim edino pravo pot v večnost. Te mnoge cerkve nam kažejo neizrečeno dobroto, za katero se Bogu nikoli ne moremo zadosti zahvaliti, kajti še dve ali tristo let po Kristusu, v nekaterih krajih še celo osemsto let po naši deželi ni bilo videti kerščanskih cerkev; naši očetje so po gozdih malikom darovali in kresove

žgali in še sedaj oblega mnoge dele sveta tema in smertna senca malikovalstva. Toliko cerkev po naši lepi domovini nam pravi, kako pobožni so bili naši očetje in predniki, ko so bili prišli k spoznanju resnice, zato je pa tudi dolžnost nam naslednikom, vsaj da to ohranimo, kar so oni zidali in zapustili. Toraj je zmirom veselo znamenje, če skerbé verni za svoje cerkve, jih lepšajo in od svojega zaslužka in pridelka tudi v povikšanje božje službe kak dar na altar položé, kakor se hvalevredno godi pri 18tih cerkvah naše obširne fare, kjer od leta do leta zmiraj kaj novega naraste. Nasproti pa je žalostno znamenje, če nasledniki še tega obderžati, popraviti in ponoviti nočejo ali ne morejo, kar so spredniki postavili s tolikim veseljem.

Po krasnem razgledu povabili so veleč. g. župnik nekaj domačih in ptujih gostov, romarjev, v novo prenovljeno duhovsko hišo na Kureščeku, ter pri obedu zdravico napili presvitlemu, predobrotljivemu cesarju, kateri so podarili 200 gl. za popravo Marijine cerkve na Kureščeku, našemu prevzvišenemu gospodu knezoškofu in vsem dobrotnikom te novo popravljene romarske cerkve. Seržno zahvalo so izrekli posebno še ljubljanskim dobrotnikom, kateri so po skerbi blage in dobrotne Ane Baherjeve oskerbeli tej cerkvi dragocen kelih, monštranco in ciborij, dve mašni srajci, obhajilno burzo, krasen, lepo pozlačen plašček za ciborij, lepo vezano mašno knjigo in 12 svečnikov na altar. Zahvalili so se sploh verlim in pobožnim dekletom v ljubljanski tobačni fabriki, ktere so letošnjo poletje dvakrat prišle v obilnem številu, vselej njih veliko čez sto, k Mariji Kraljici mirú na to božjo pot, ter seboj prinesle raznega cerkvenega lepoticja, cvetlic in šopkov, in še več za olepšanje cerkve prepotrebnih reči, ter vselej spremenile cerkvico v rajski božji vertec; pristopile so večinoma vselej tudi k svetemu obhajilu, in prav angeljsko prepevale med službo božjo, pa tudi sicer Marijine pesmi. Slava poštenim in pobožnim dekletom. Res lepo in koristno je tako romanje, saj češčenje Marijino je najboljši pripomoček zoper mreže, ki se dandanes nastavljajo mladini od hudobnega sveta. Popoldne ob 3eh so imeli preč. g. župnik še slovesne pete litanije Matere Božje in se po dokončani službi božji vernili v družbi mnogih domačih in ljubljanskih romarjev nazaj proti Igu. Hvaležni romarji od blizo in daleč pa ne bodo nikoli pozabili tega veselega dne, ki so ga preživeli pri Mariji Kraljici mirú na visokem Kureščeku.

Kerški vikarijat so prevzvišeni gosp. knez in škof s pismom 1. sept. povzdignili v župnijo (faro). K tej ustanovitvi pripomogla je plemenita gospá Jožefina Hočevarja z velikodušni darom 20 000 goldinarjem. Na rožnovenško nedeljo, 7. okt. tega leta, stopi nova župnija v življenje in obsegala bo kraje, kakor sedanji Kerški vikarijat, namreč: Kerško mesto, Terško goro, Čretež, Certo, Gunte, Gorenje in Spodnje Pijavsko. Upravljal bode novo župnijo sedanji č. g. vikar Jan. Knavs, kaplan je nastavljen čast. g. Martin Kerin, bivši kapl. v Černomlji.

Kranjska gimnazija se je pričela 18. sept. s slovesno sv. mašo. Naslednji dan se je zbrala mladina v prostorih prejšnje gimnazije. Gimnazijski vodja gosp. Jož. Hubad je po prečitnem šolskem redu razložil, kako tehtna je ta naprava za učence, za Kranjsko mesto in za vso deželo, ter da moramo

hvaležni biti presvitlemu cesarju Frančišku Jožefu, ki je naklonil deželi to dobroto. Pojasnil je dolžnosti učencev do Boga, do učencov, do meščanov in do brotnikov. — Učencev je v prvem razredu 81, v drugem 53, ter skupaj 134.

Novomeška gimnazija ima letos 208 učencev, in sicer v prvem razredu 55, v drugem 37 itd.

Iz Železnikov, 17. sept. (Birmske slavnosti.)
„Po dežju pride solnce, po žalosti pa veselje,“ pravi že stari pregovor. Po nedavno od tod sporočeni žalostinki bil je pa danes za našo faro in sploh za prebivastvo vse obširne Selške doline zopet zelo vesel in prazničen dan. Po preteklih 7 letih so namreč milostljivi gosp. knezoškof dr. Jakob Missia tukaj delili za našo domačo faro in vse duhovnije iz bližnje in daljne okolice zakrament sv. Birme. Kakor naši časi sploh v mnogem napredujejo, postajajo tudi nadpastirska obiskovanja med našim slovenskim ljudstvom in narodom vedno bolj priljubljene in spodbudljive prilike, skazovati milostljivim gg. nadpastirjem svoje spoštovanje, vdanost in ljubezen. Reči smem brez lastne hvale, da se je naš kraj pri tem vselej po mogočnosti častno odlikoval, tedaj tudi tapot. Nekako celi teden veršile so se v to priprave. Mnoge hiše so se od zunaj čedile in belile, pletli se venci, pripravljali mlaji, slavoloki, zastave itd. V cerkvi se je že dve nedelji od strani čast. g. župnika prebivalstvo poučevalo v potrebnih vednostih in dostojnem vedenji o tej častni priliki, bolj odrasla mladina prejemale je zadnje dneve zakramenta sv. pokore in presvetega Rešnj. Telesa, — z eno besedo: priprave so dale pričakovati tega, kar se je tudi vresničilo, namreč: po mogočnosti dostojnega prevzvišenega gospoda Nadpastirja. Zaradi zgodovinske vrednosti naj to malo bolj nadrobno opišem. Omenjam naj pred vsem velikanskega, 22 sežnjev visokega mlaja, ki je stal nekako ob meji naše fare. Omislili so ga le sami posestniški hlapci in postavili z neizrečenim trudom in naporom. Pri vходу v terg stal je ličen slikani slavolok, verh katerega so bili simetrično razversteni znaki nadpastirske časti: mitra, križ in palica (pastoral), pod njimi pa napis:

„Pozdravljenje, Božji mir
Bodi Tebi, vikš' Pastir!“

Verhu in ob straneh slavoloka pripete zastave: papeževe, cesarske in narodne kazale in svedočile so, da je ljudstvo naše vneto za vero, cesarja, dom. Na sredi terga stal je drugi lepi, visoki in masivni slavolok, okinčan na verhu s knezoškofijskim gerbom, ter zopet z enakimi zastavami, venci in napisom:

„Z radostjo sprejetemu knezoškofu Jakobu!“

Konec terga napravljen je bil tretji okusni slavolok, nosivši zopet mitro, križ in palico, mnogo raznoverstnih zastav in napis:

„Prevzvišenemu knezoškofu Jakobu!“

Pred Ternjevskim mostom postavljena sta bila na vsaki strani ceste na simetričnih postamentih pozdravljajoča angelja. Poleg tega je stalo razverstenih skozi vse Spodnje Železnike obilno število mlajev, cesta bila še na štirih mestih prepeta z zelenimi venci, raz hiš pa je plapolala obilica raznobarvenih zastav. V nič manj prazničnem nakitu kazali so se tudi Srednji Železniki, zlasti cerkev, žup-

nišče in šola. Čelo cerkve okrašeno je bilo z mlaji, venci, zastavami in napisom:

„Benedictus, qui venit in nomine Domini!“

(Češčen, ki pride v Imenu Gospodovem!)

Enako tudi župnišče z napisom:

„Ave Celsissime!“

(Pozdravljen Prezvzišeni!)

Na šoli in tudi po drugih hišah razobešenih je bilo mnogo raznovertstnih zastav. V taki praznični opravi je tedaj pričakoval sinoči naš terg svojega milostljivega gospoda Nadpastirja. Ob določeni (6 popoldanski) uri zbrala se je ob slavoloku pri vhodu častita duhovščina v roketih, občinski odbor, šolska mladina z zelenimi vejicami v rokah in peterimi zastavami, bralno društvo z zastavo, ter obilno število občinstva. Kako prvi strel o takih prilikah prešine vse navzoče, je znano. Znamnje je to tudi, naj se vsaki vstopi na svoje določeno mesto. Drugemu strelu odgovorilo je zdajci tudi vbrano priterkovanje pri obeh cerkvah. Ko so se premilostni g. knezo-škof s svojim spremstvom pripeljali do slavoloka, izstopili so iz kočije, šolska mladina pa jih je namesto živio-klica prva na glas pozdravila: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ — Na to poklonilo se jim je č. duhovstvo, in domači gosp. župnik pozdravili so jih s kratkim spoštljivim govorom. Zdaj je pristopila belooblečena šolarica in birmanka, s šopkom v roki, in je Premilostnega tako-le ogovorila:

„Prezvzišeni, premilostni, preljubljeni gospod knezo-škof!

„Dobro došli“ v naši sredi!

Prišli k nam, vdani čedi,

Da bi nas blagoslovili,

V veri Božji vterdili. —

„Ves trud naj Vam Bog poverne!

Vse, kar žali, od Vas odverne!

Dolgo še Vas Bog ohrani

Čedi zvesti, čedi vdani! —“

Podaje jim zdaj šopek v roke nadaljevala je:

„Šopek skromni tu sprejmite!

Nas pa v sercu ohranite

Dotlej, — da združé nas leta

V hiši Večnega Očeta.“

Poslednjič se jim je priklonil tudi še g. župan, pozdravil jih, zahvalil se za častni pohod, priporočil se njihovi dobrohotnosti in naklonjenosti ter prošil za navzoče in vso občino nadpastirskega blagoslova. Na to se je pričel tako častitljiv in ginljiv spreved skozi terg, kakor je enakih naš kraj le rekdo doživil. Najpred je korakala polagoma šolska mladina, z zelenimi vejicami v rokah, s svojimi peterimi zastavami. Njej sledilo je bralno društvo, na to občni odbor, za njimi pa premilostni gospod Nadpastir z duhovščino in spremstvom, na glas molijoči sv. rožni venec. Vmes pa je odmeval od dveh strani gromoviti strel in slovesno priterkovanje. Dospevši v praznično opravljeno in krasno razsvitljeno cerkev pozdravil je še mogočno-doneči glas orgelj prevzvišenega g. knezo-škofa, čast. g. župnik pa so podelili blagoslov s presvetim Rešnjim Telesom.

Zvečer so bili lepo razsvitljeni zvonik farne in bližnje hiše okoli župnišča; tudi je bralno društvo napravilo Prezvzišenemu podoknico s petjem in lampijoni.

Noč bila je mirna in pokojna, najmanjšega šuma ni bilo čuti in zdelo se je, kakor bi bila imela nekaka sveta tihota razprosterta svoja krila čez ves naš terg. V rano jutro ob 3. uri priterkovalo se je zopet prav lahko kot predglasje k zvonjenju zjutrajnjega angeljskega češčenja.

Na jutro so bile zapored štiri ss. maše; ljulstva je prihajalo vedno več od vseh strani, in zastran velike oddaljenosti nekaterih so se birmski sv. obredi pričeli še le ob 9. uri. Milostljivega g. knezo-škofa pripravilo je v cerkev 15 č. gg. duhovnov in bogoslovcev. Prezvzišeni so najpred opravili daritev sv. maše, potem imeli ogovor, in koj na to podelili otrokom, petsto in enemu, zakrament sv. Birme. Temu so sledile mertvaška opravila v farni cerkvi, zatem pa je šel spreved na pokopališče sv. Frančiška, kjer so zopet Premilostni opravili mertvaške molitve pred velikim križem. Ko se je spreved povernil zopet v farno cerkev, so po sklepnih molitvah Prezvzišeni pregledali še vse altarje, kerstni kamen, spovednice in poslednjič zakristijo, tako da je že poldne odzvonilo, ko so se dokončala vsa cerkvena opravila. Ker je bila za naslednji dan, 18 sept., napovedana sv. Birma v oddaljeni Kranjski Gori, odhajati so morali milostni gospod knezo-škof od nas že ob 3. popoldanski uri, kar se je sploh obžalovalo, ker je prebivalstvo želelo Prezvzišenega imeti vsaj nekoliko dalje med seboj. Ob 3. uri so šli še enkrat v cerkev počastit presveto Rešnje Telo, potem pa zasedli koj kočijo in se odpeljali. Bog naj jih varuje in spremlja povsod, koder bodo hodili, ter naj jim da doživeti še mnogo srečnih, zdravih let v zadovoljnosti. Fiat! —k.

Od nekod. Mesca avgusta se je dogodilo to-le: Bilo je blagoslovljenje neke Marijine kapele ali znamenja. Že pred opravilom so možnarji pokali. Neki gerdin v bližnji kerčni je bogokletno govoril in vsled tega si je nakopal pravdo. — Drugi, ki je imel opraviti z možnarji in je bil s tem že pri koncu, le še ensamkrat je imel sprožiti, nabil je možnar prav močno in je menda pri tem rekel: ta bo naj gorše, prav dobro počil, tako močno, da ga bo celo Mati Božja v kapelo slišala. Zarés počil; res je najlepše počilo med vsimi, daleč tam se je razleglo v gojzdu, kateri kapelo obdaja. Toda, berž ko je strel zagermel, zaslišijo romarji, ki so stali sem ter tje po logu strahotno javkanje: strel je zadel naravnost strelca in mu je nogo oplazil ter meso odtergal; žena njegova in sin, ki sta blizo stala, bila sta priči te strašne dogodbe.

Nauk. O svetosti govôri vselej s spoštjivostjo, vari se posebno bogokletstva!

Naši prihodnji Salezijanci.

(Dalje.)

Pač bi bilo veliko pisariti, da bi bralcem saj v nekakem malem obrisu zamogel naslikati imenitnost turinskega mesta na zgornjem Laškem. Veliko zanimivega bi se dalo pisati o kapucinskem samostanu ter njegovi lepi cerkvi, kateri je že pred leti prišel vladi v last. Izmed kapucinov ondi nekdam bivajočih živi notri sedaj baje le še jeden brat. Da bi prišli novi patri v to zdaj v vojašnico spremenjeno poslopje, ni prepuščeno. Stojí pa ta samostan na

precejšni višini ob prijaznem južnem hribovju, od koder je prav lep razgled čez celo mesto turinsko. Do tega samostana je iz nižave napeljana tako zvana železnica po dratu. Znamenite reči bi se dale pisati o krasnem hribu ob istem gorovju na južni strani mesta, kateri se imenuje po laško „Soperga.“ po naše bi se reklo „vzvišen kraj.“ Na tem hribu je visoka cerkev s prav visocima kuploma. V tej cerkvi so grobje kraljev ter vladarjev iz savojske hiše. Tu je videti mnogo zgodovinsko-imenitnih spominkov. Imenitno je prostrano centralno pokopališče na jutro-severni strani mesta. Tu vidiš premnogo umetnih, krasnih, kerščanskih, žali, da tudi preveč nekerščanskih spominkov. Po mestu vidiš mnogo velikanskih palač, od kraljeve palače, do raznih šolskih in družih javnih poslopij, ki po svoji velikosti in mojsterski zidavi mestu vnanjo krasoto delajo. Zaradi svoje lepote se to mesto po pravici že od starih časov imenuje po latinsko „Augusta Taurinorum“, ali po naše „presvitlo mesto Turinsko.“

Dasiravno pa bi se dalo veliko zanimivega povedati o tem lepem mestu, vendar opustim daljno opisavanje njegove znamenitosti ter hitim k tisti prekrasni cerkvi, ki je nekako mati in središče Boskovih del in mnogoštevilnih salezijanskih naprav njegovih. To je cerkev Matere Božje z laškim imenom Maria Ansiliatrice, Marija Pomočnica. Ob široki ulici ter ob velikem prostoru, nekako tako, kakor uršulinska cerkev s svojim samostanom v Ljubljani, se ta cerkev Matere Božje ponosno kvišku dviguje. Tikoma ob ulici pred cerkvijo je velika železna ograja, ob vsaki strani pa so zala poslopja salezijanska. Za ograjo je precejšen prostor do cerkvenih stopnic, katerih je kacic osem ali deset. Na tem vzvišenem prostoru, ki meri 1200 štirjaških metrov, stoji ta krasna Marijina cerkev. Ta cerkev in vsa razna salezijanska poslopja okrog nje se kar z eno besedo skupaj imenuje „Oratorij“ (Oratorium). Besedica „oratorium“ po naše prav za prav pomeni nekako kapelo ali molitvenico, lahi pa imenujejo oratorium tudi vstav, v katerem so poleg kapele za službo božjo še učilnice za razne stroke človeške vednosti ter šole in delavnice za razna rokodelstva in mnogotere vede. In ker se ravno v tem vstavu Boskovem tako lepo menjava molitev in delo, počitek in učenje ter se vse z molitvijo začinja in končava posebej v vsakem oddelku, skupaj pa na jutro, opoldne in večer v tej krasni cerkvi, se pač tudi ves ta Boskov zavod po njegovi lastni odredbi prav primerno imenuje oratorij. Pri vseh delih Boskovih je prvo in pglavitno molitev in potem delo, ne sicer tako, kakor da bi morali gojenci prav veliko skupaj moliti, skupaj se primeroma ne moli kaj veliko, pač pa zato, ker se vsako delo začinja in končava s kratko molitvijo ter z vzdihljajem k Mariji Pomočnici in tako z dobrim namenom vedno Bogu posvečuje, prav po našem reku: Z Bogom začni vsako delo, in bo dober tek imelo; z Bogom delo dokončaj, to je pot v sveti raj! Na Božjem blagoslovu je namreč vse ležeče. Po tem pglavitnem pravilu s posebnim zaupanjem v Marijo se verstijo tudi vsa dela Don Boskova. In kakor je molitev imenitniše od vsacega rokodelskega ter umskega dela človeškega, tako je tudi ta cerkev Matere Božje v velikanskem vstavu imenitniša in krasnejša, kakor so druga poslopja okrog nje. Za to se mi zdi toraj

prav primerno, da si prej natančneje ogledamo krasno-cerkev Marije Pomočnice Don-Boskovega zavoda v Turinu, predenj začnemo opisavati posamezne nprave njegove. (Dalje nastl.)

V zadevi sv. Detinstva.

O petdesetletnici sv. Detinstva so dali sv. Oče-papež Leon XIII s pismom z dne 3. svečana 1893 mašnikom, voditeljem sv. Detinstva, in tistim, ki so predstojniki 12 društvenikov, in ki ali iz svojega denarja navadno miloščino 12 društvenikov plačujejo (2 gld. 88 kr.), ali ki določeni znesek v denarjih iz svojega naenkrat plačajo in se tako sprejmejo za stanovitne društvenike, oblast, križe, razpela, križce, svetinje, rožnevence (molke) in male kovinske kipe (štatve) našega Gospoda Jezusa, blažene Device in družih svetnikov po katoliškem obredu nejavno blagoslavljeni in sicer s papeževimi odpustki, in tudi pri rožnih vencih dodajati odpustek sv. Brigite, pa morajo biti ti mašniki za spovedovanje pravno pooblaščen.

Dalje so dovolili sv. Oče tem mašnikom trikrat v tednu altar s predpravico (altare privilegiatum). Dali so tudi sv. Oče tem mašnikom, če so tudi spovedniki, oblast blagoslavljeni škapulirje presv. Trojice, Karmeljske, sedem žalosti in brezmadežnega spočetja blažene Device z odpustki, ki jih imajo dotične bratovščine, pa le v krajih, v katerih ni samostana, ki ima posebno predpravico za blagoslavljanje dotičnega škapulirja. Poslednjič so dali sv. Oče tem mašnikom tudi oblast podelovati bolnikom v smertni nevarnosti papežev blagoslov ali popolni odpustek.

Te pravice so dali sv. Oče papež Leon XIII mašnikom zgorej imenovanim za vse čase, pa le s priterjenjem škofovim.

Vsem tem pravicam in predpravicom so priterdili za ljubljansko škofijo prevzvišeni gospod knežškof Jakob Missia z razglasom z dne 21. decembra 1893 števil. 2727, kakor tudi predpravici in oblasti sprejemati ude v tretji red in blagoslavljeni križe z odpustki križevega pota, pa le v krajih, kjer ni samostana frančiškanskega. To poslednjo oblast so dali veliki prednik reda sv. Frančiška, prečastiti O. Alojzij iz Parme, 10. grudnia 1892, le za 10 let.

Mašniki ljubljanske škofije, ki so krajni voditelji sv. Detinstva, ali tudi le predstojniki 12 družbanov, ki zanje navadno miloščno plačujejo, ali pa enkrat za vselej večjo svoto darujejo, se smejo brez vsega dvoma posluževati zgorej navedenih pravic in predpravic.

Škofijski vodniki sv. Detinstva v družih škofijah naj pismeno prosijo svoje škofo, da priterdijo zgoraj imenovanim pravicam in predpravicom za mašnike svojih škofij, če tega še niso storili. To bodi za odgovor mnogim vprašanjem.

V Ljubljani 26. kimovca 1894.

Andrej Zamejic,
pokrajni vodnik sv. Detinstva.

Razgled po svetu.

Amerikanske novosti. Sv. misijon je obhajal č. g. župnik J. M. Solnce skozi dva dni v East-Heleni, Mont. z ondotnimi Slovenci, ki so močno hvaležni za to dobroto.

Strahoviti požari so razdevali mesta in končavali imetje in ljudi 7. septembra. „Amerikanski Slov.“ je zaklical: 1000 ljudi je zgorelo! in piše dalje tako-le:

Osodepoln dan bila je sobota 1. septembra. Po vsi okolici duluski in celo v Duluthu so padali v gostih curkih raz žareče nebo veliki ogorki. Ljudstvo se je preplašeno spogledovalo, kaj ima to pomeniti in ugibalo, je li res prišel že sodnji dan ali kaj.

Konec sveta pač še ni bilo, toda konec marsikaterega lepega in bogatega mesteca je pa v istini bil. V prvo je ta nesreča doletela mnogim potnikom predobro poznato mesto **Hinckley, Minn.** Mesto je štelo okoli 2000 prebivalcev, imelo par krasnih cerkev, bogato industrijo in se imenovalo nekako „pol potje.“ Potniki so se namreč tu radi ustavljali, ker je Hinckley v sredi med Duluthom in St. Pavlom in tu jim je bila dana priložnost, se nekoliko okrepčati ali se preseliti z enega na drugi vlak.

V soboto opoldne bilo je torej mesto Hinckley še v cvetočem stanju, a nekaj ur potem postalo je pogorišče. Skoro polovica prebivalcev morala se je boriti z mučno smertjo, t. j. z ognjem. Semtertje so ležali mestnjani, revni in imoviti možje, žene in otroci kakor na pol pogorene derva. Bralec se lahko v duhu prestavi za trenotek v ta nesrečni kraj. Tu so zdihovali možje, boreči se s smertjo, tam njih žene in deca, zopet tam se je gnjetla množica, da bi se pririnila do kake vode, kjer bi si mogla ohladiti velike rane, ki ji je ogenj prizadejal. Toda vse zastonj, zdaj je začela goreti obleka na obupanih ljudeh — rešitve nobene več — padli so na razbeležena tla in tako postali žertva ognjene moči.

Poslušajmo, kaj nam pové o tem oseba, ki je bila priča o nesrečnem dogodku.

Iz Dulutha je odkuril takoimenovani železni hlaçon „Duluth & St. Paul limited“ ob dveh popoldne. Jedno uro ni imel razven gostega dima nobene zapreke. Ko pa se je jel vlak pomikati od Carltona preko Hinckley, kamor bi imel dospeti ob štirih, je postal dim černo-rudečkast. V železničnih vozeh je vladala tolika tema, da so morali zanetiti električne luči že ob 3. uri popoldne. Sprevodnika so začeli potniki opominjati, naj vlak ustavi.

Poldrugo miljo od Hinckley-a stalo je ob železničnem tiru okoli 150 ljudi. Ti so povedali sprevodniku, da ne more dalje, ker Hinckley-a ni več — v plamenu je! Vlak je sprejel te ljudi in vozil 4 milje nazaj do nekega močvirja. Komaj pa je prisopihal vlak do tje, že je bil v plamenu. Vozovi so goreli, stekla so začela pokati, potniki pa kričati, da je bilo groza. Eni so molili, drugi jokali, zopet tretji so se komaj v svoji obupnosti premagovali. Ko dospel vlak do močvirja, so začeli potniki ne glede na globčino njegovo, vanj skakati, terdno upajoč, da se na ta način obvarujejo pred gotovo smertjo. Do dva čevlja vode je bilo, kjer so potniki stali; okoli in okoli njih pa je švigal plamen ter pogosto je padel komu kos letečega ogurka na glavo ali kak drug del života.

V Duluth je sporočil takoj berzozjav, kaj se je zgodilo z vlakom in s potniki „St. Paul & Duluth limited.“ Drug vlak se je napotil po one ljudi, ki so stali v močvirju in jih odvedel v Duluth. Večina teh je bila ranjena, zato so v Duluthu ž njimi prav pre-

vidno ravnali. Gori omenjeni vlak je popolnoma z vso pošto in pertljago pogorel.

Sprevodnik pri N. pacifiškem vlaku, ki je odšel v soboto ob dveh iz Hinckleya, pripoveduje: Videli smo veliko nevarnost pred očmi, toda brez hrabrosti tudi ni nič. Vlak smo razsvetlili pri odhodu in prav blizu postaje smo videli ležati na kupu človeška trupla. Na enem samem kupu sem naštel 30 sežganih trupel. In to je bilo šele v začetku, kasneje pripoveduje, da jih je ležalo celo po 100—200 na enem prostoru. Naš vlak je prevozil štiri milje; dalje ni mogel, ker mostovi in podstava pri tiru je gorela. Navzlic temu smo hoteli ovire premagati, a v hipu je vlak skočil s tira in čudno pri tem je to, da se ni nobenemu potniku nič žalega zgodilo. Vlak je tu obtičal, ljudje pa so bežali v bližnjo reko in tako so se zavarovali pred ognjem. Duhoven Rev. Lawlor se je zakopal v neko pečino in ondi čakal rešitve. Ostal je pri življenju, toda opečen je znatno.

Iz vseh dosedaj naznanjenih poročil se dá sklepati, da si je našlo v ognju nad **1000 oseb** smert. Razven Hinckley-a so še vsa druga mala mesteca v okolici in naselbine bile pokončane.

Vsi oni, ki so se oteli pred ognjenim vertincem, so sedaj največje podpore vredni. Imetje in sploh vse, kar so imeli, so izgubili. Da se ubogim pogorelcem nekoliko pomore iz njihovega bednega stanja, so se osnovali po vseh bližnjih mestih posebni odbori, ki hočejo s svojimi in blagohotnimi darovi svojih prijateljev nesrečnim pogorelcem preskerbeti gotovo in hitro pomoč.

Kakor je znano, je v Ameriki še večina ljudi brezbožnikov, brezvercev, rudečkarjev in silo razuzdanih ljudi. Ni torej čudo, da tako grozne nesreče prihajajo; naj torej povedano grozo premišlujejo tudi naši prostomišljaki, liberalci in še zlasti tisti, ki se vrvajo med verni slovenski narod in ga hočejo zapeljati v sovraštvo do namestnika Kristusovega, do duhovstva in sv. Cerkve. Slovenci, varujte se brezbožnikov, lažnjivih prerokov, Antikristovih predhodnikov! Zarad pregreh in zlasti zarad brezboštva prihajajo take šibe.

V Zagrebu so one dni zaperli lažnjivega preroka iz Topola na Ogerskem, ki je razširjal tako imenovane „anarhistične“ laži in trosil, češ, da ni Boga in da vera in cerkev ste škodljivi napravi in hujskal proti vladarju. Goljufu pa se je slabo posrečilo in poslušavci sami pričajo zoper njega; celo neki mohamedanski mladeneč, ko mu je začel govoriti zoper Boga, ga je spodil in se močno grozil zoper bogatajca. Tako storite tudi vi, pošteni Slovenci, ako zeleni dihur kacega anarhista med vas privleče. Napovedoval je že Jezus, da bodo vstali krivi preroki in zapeljivci, katerih varovati se je dolžnost. S pisanjem in djanjem se vsiljujejo nesnage tudi že med Slovence; torej čujte in nikar jih ne poslušajte!

Joliet, III., dne 30. avgusta. Mnogo naših rojakov se je že več ali manj ponesrečilo ob Velikem Kanalu, in vedno se še čuje o novih nezgodah. Tako so v torek minolega tedna zopet pripeljali sem v Joliet tri nevarno ranjene Slovence ter jih odnesli v bolnišnico usmiljenih sester sv. Jožefa. Delali so na Kanalu v Romeo za podjetnika ali kontraktorja Kean-a. Strugo za novi kanal izstreljujejo ondi z dinamitom, ker so tla čez in čez kamnita. Pri tem streljanju pa so nadzorniki ali „bossi“ večkrat silno zanikarni

in očitvidno kažejo, da jim ni prav nič za življenje ubogih delavcev-terpinov. V ponedeljek, 20. avgusta, navertali so, kakor po navadi, več lukenj, jih napolnili z dinamičnimi patroni ter zažgali. Razstrelili so se vsi, razven — jednega. Drugi dan imeli so delavci odstraniti razstreljeno kamenje, a nihče jim ni povedal, da se jeden patron še ni razpočil. Ko so torej kopali in odvažali kamenje, zadene jeden delavec s krampom dinamični patron, ki se v tem trenutku z velikim pokom razstrelil. Prizor na to je težko opisati. Večji in manjši kosi razstreljenega kamenja ferče po zraku, na tleh pa se vijó v groznih bolečinah ranjeni delavci. Najhuje zadeti so bili: Niko Količ, Martin Štefanek in Jožef Rozman. Te so s prvim vlakom odpeljali v Joliet v bolnišnico, kjer so sperva mislili, da bodo vsi trije ob življenje. Zdaj se jim je toliko zboljšalo, da imajo upanje na okrevanje, le Štefanek in Rozman sta tako močno ranjena v glavi, da bodeta najberže izgubila oči.

Razven omenjenih je bilo pri tej nesreči poškodovanih še osem drugih rojakov naših — in to vse zaradi nebrižnosti in malomarnosti. Rojaki! ali se bodete dali še dalje mesariti od teh pohlepkih kervosov? Ne, ampak vsakdo, kdor je bil količkaj ranjen pri tej nezgodi, zakrivljeni od podjetnikih, naj vloži proti njemu pri sodnji tožbo za odškodnino in videli bodete, da se bodo naučili ravnati z vami po človeško in ne, kakor doslej, po — živalsko.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober.)

a) Glavni namen:

Češčenje svetih angeljev.

b) Posebni nameni:

1. **S. Remigij.** Ta in vsaki dan mesca vse naznanjene, pa ne še zapisane ali hitro nastale zadeve. Šolska mladina v novem šolskem letu.

2. **S. Gerin.** Kersčanska stanovitnost in poterpežljivost mnogim hudo bolnim in neozdravljivim. Važni mestni in ljudski misijoni.

3. **S. Evald.** Saksonija in severni misijoni. Priserčna zahvala Bogu za obilne poljske pridelke. Hudo skušani. Na živcih bolni.

4. **S. Frančišk Asiški.** Avstrijski cesar. Spoznanje minljivosti zemeljskih reči. Pospešitelji molitvenega apostoljstva.

5. **S. Gal.** Škerbno berzdanje domišljavosti. Po vojski poškodovani azijanski misijoni. Pomoč v duševnih bolestitih.

6. **S. Brunon.** Spokorni redovi. Povernitev h kersčanski vzgoji in navadi. Srečna doversitev težavnih zadev.

Glavni namen:

Češčenje svetih angeljev.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Neka oseba za razsvitljenje.

Zahvale

Iz Dolenjskega. Zelo bolan sem bil in mislil, da več ne ozdravim; pa na prošnjo Naše lj. Gospé presv. Serca in sv. Jožefa

sem ozdravel popolnoma, ter obljubil, če ozdravim po «Zg. Danici» to zahvalo naznaniti. Goreča hvala N. lj. Gospé presv. Serca in sv. Jožefu!

A. P.

Na priprošnje Marije D. na Brezji se mi je hudo in nevarno opečena roka nenavadno naglo ozdravila, za kar bodi Marija priserčno zahvaljena in priložim 1 gld. za cerkev na Brezjah.

M. J.

Prosim, blagovolite v «Zg. Danici» razglasiti zahvalo, katero sem dolžna Naši lj. Gospé, sv. Jožefu in sv. Antonu, da so mi z njihovo priprošnjo rešili moža. Kdor v Marijo, sv. Jožefa in sv. Antona zaupa in njihove pomoči prosi, ni osramoten! — (Priloženi dar smo obrnili za dijaško mizo; Bog plačaj! Vr.)

S. R.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Bogoslovcev je sprejetih 25 dozday; vsih skupaj je 86 in vsi bodo stanovali v semeniščnem poslopji, ki je bilo poslednje mesce obilno predelano in pripravno s prostori za vse potrebe. Ako se pomisli, koliko jih je to leto že umerlo, vmes prav mladih, in šlo v pokoj in da je še dosti oslabiljenih in starih, bode pri vsem tem še precej lét preteklo, predno bodo napolnjene vse praznote.

Č. g. Anton Poljšak, provizor v Dolu, gre za kaplana na Brezovico pri Ljubljani.

Preblagi tergovec g. Karol Polak s soprogo prijateljem naznanuje smert iskreno ljubljene gletnega sinčka Frančiška, kateri je bil v rodovinske rake djan 24. sept. o 1/2 6ih zvečer. Naj mu hladno gomilo angeljci obdajajo do dné vstajenja!

Dijaška miza. Veliki so stroški za toliko mladenčev v šolskem letu; vender dá se tudi z malim opraviti: vsak katoličan na Kranjskem, naj podarí le pol solda na leto, pa se bode pomagalo.

Opomba. Romanje na Tersat, ki je bilo zadnjič opomnjeno, se je preložilo na soboto pred rožnikransko nedeljo.

V uršulinskem samostanu v Ljubljani ste 27. t. m. slovesno obljubo storili: S. Katarina Zavodnik in S. Vincencija Dereani — obe iz Žuženberka. Preoblečena je pa gspč. Marija Tavčar.

Terst. Župniško preskušnjo so napravili čč. gg.: Budin S., Elsner Ant., Počivalnik Vatroslav, Šašelj Milko, Škerbec Matej, Škelj J., Vranjec J. — Novomašniki so nameščeni čč. gg.: Jož. Makarol v Žminjji, Hinko Sonc v Kerkovcih, Fr. Guštin v Rojanu.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Č. g. župnik Blaz Petrič 3 gld. — S. R. 1 gld. — V. č. g. župnik Mat Tavčar 20 gld. — Preč. g. kan. in dek. Jan. Oblak 5 gld. — Eno sreberno uro s pripisom: «Polagam na dijaško mizo to sreberno remontoarico s sreberno verižico vred. od podpisanega dobljeno po žrebu.» — P. Hrisogon. — Č. g. župnik A. St. 2 gld.

Za sv. Detinstvo: Neimen. 1 gld., da bi se otroci pridno učili in bili pobožni.

Za ciborij in cerkveno orodje na Brezjah: Dve ženski po 1 gld. — Veleč. g. N. 1 gld. — A. R. iz hvaležnosti za uslišano prošnjo 1 velik tolar.

Zbirke za novo cerkev na Brezjah: V. č. g. dr. Stanonik 10 gld. — Č. g. župnik Jan. Sakser 2 gld. — Neimenovana 18 gld. — Uršula Rupnik 4 gld. 50 kr.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedocu: Neimenovana iz Idrije 2 gld. — Č. g. župnik Andrej Brezovšček 3 gld.

(Drugi darovi prih.)